

گفت‌وگوی «جوان» با پژوهشگر و نویسنده از دانشگاه هندوستان

می‌خواهند فرهنگ مدارا در هند را به افراط‌گرایی تبدیل کنند

مرضیه کرافشاری در دانشگاه عثمانیه شهر حیدرآباد هندوستان تحصیل کرده‌است و در حال حاضر در استانبول سکونت دارد. وی پژوهشگر، نویسنده و مستندساز هم است. با توجه به اتفاقات اخیر ی که علیه مسلمانان در هند رخ داد، با وی وقت‌وگویی کوتاهی داشتیم.

■ ■ ■

شما در سال‌های تحصیل و فعالیت پژوهشی در هند چادری بودید، دلیل این نوع پوشش شما در هند چه بود؟

من یک زن ایرانی مسلمان هستم و در هر کجای دنیا هم باشم به ارزش‌های دینی که دارم پایبندم و افشاری می‌کنم. برای همین باور و علاقم به این پوشش اسلامی سبب شد که چادرم را در کشور هند حفظ کنم و به مقتضای مکان و شرایط آن را از سر بردارم.

بر خورد هندی‌ها با این پوشش اسلامی و متفاوت شما چگونه بود؟

جامعه هند از ادیان و مذاهب مختلف تشکیل شده و آنچه من طی چند سال زندگی و تحصیل در هند از نزدیک شاهد آن

بودم، رفتار مسالمت‌آمیز بین افراد جامعه با عقاید دینی مذهبی مختلف بود. در این بین از هندی‌ها نه تنها برخورد نامناسبی ندیدم، بلکه بسیار با احترام و خوب برخورد می‌کردند، به طوری که کاملاً متوجه ارزش قائل شدن و احترام‌شان به یک خانم محجبه می‌شدم و مشکلی نداشتم.

این روزها اخبار نگران‌کننده‌ای دربارهٔ اسلام‌ستیزی و حجاب‌ستیزی در هند می‌شنویم، با توجه به آنچه شما گفتید دلیل آن را چه می‌دانید؟

به نظر من با توجه به جریان‌ات اخیر، هند را باید به دو تاریخ تقسیم کرد، تاریخ قبل از ۲۰۱۴ و بعد از ۲۰۱۴. قبل از ۲۰۱۴ در هند حزب کنگره روی کار بوده‌است. حزب کنگره که ما آن را راهربرانی چون جواهر لعل نهرو و گاندی و مواضع‌اش در حمایت‌از فلسطین در اجلاس غیرمتحده‌امی‌شناسیم، یکی از احزاب مهم سیاسی هند این است که توانسته دولتی فرادینی تأسیس کند و بیش از نیم قرن ریاست‌دولت مرکزی را بر عهده داشته‌است. حزبی که سعی در ایجاد فرصت‌های اجتماعی و فرهنگی و سیاسی برابر، برای تمام اقشار جامعه و اقلیت‌های ضعیف‌تر داشته‌است و در این دوران مسلمانان و اقلیت‌های

مذهبی توانسته‌اند، رشد کنند و از فرصت‌های خوب اجتماعی و اقتصادی برخوردار شوند. در واقع یکی از سیاست‌های این حزب، حفظ اتحاد ملی و جلوگیری از هر گونه تنش است که سبب برده هم زدن اتحاد افراد جامعه از هر آیین و مذهبی شود و در این مسیر هم بسیار موفق بوده‌اند، به طوری که طبق قوانین دولت هند، شیعیان نیز از احترام خاصی برخوردارند و مساجد و حسینیه‌هایی برای برگزاری مراسم مذهبی خود دارند. حتی در سراسر هندوستان، روز عاشورا تعطیل است و در عزاداری‌های شیعیان، بعضی هندوها نیز شرکت می‌کنند. در واقع رفتار مسالمت‌آمیز افراد جامعه از ادیان و مذاهب مختلف در فرهنگ‌شان نهادینه‌شده‌و هندی‌ها را به مردمی آرام‌و صلح‌طلب تبدیل کرده‌است.

پس این وضعیت اسلام‌ستیزی هندوها علیه مسلمانان برچه اساسی است؟

متأسفانه از سال ۲۰۱۴ با نخست‌وزیری نارندرا مودی بر هند و قدرت گرفتن حزب بی‌بی‌پی، وضعیت هندوستان هر روز برای مسلمانان بدتر می‌شود. این حزب گرایش‌های نژادپرستانه و به خصوص ضداسلام دارد. در سال ۲۰۰۲ زمانی که ایشان

پادداشت

مستندسازی برگ برنده‌ای در عرصه رسانه

باز می‌گردد که این رسانه ایرانی در بیان حقیقت ملاحظه‌ومحافظه‌کاری نمی‌کنند! آنچه در جهان روی می‌دهد را به صورت خالص بیان می‌کند، اما بیشتر رسانه‌های جهان سعی می‌کنند به نوعی خود را از درگیر شدن با امریکا و متحدانش دور نگه دارند یا منافع افشار قدرتمند و بر خودر دار را تأمین کنند. همین یک نکته کافی است تا فشارهای بسیاری از نسوی امریکا و متحدانش علیه پرس تی‌وی متمرکز شود. اقبال مردم هم به رسانه‌هایی است که حقیقت را می‌گویند و از محافظه‌کاری اجتراز می‌کنند. مردم جهان تشنه دانستن حقیقت هستند و این هدف را در

رسانه‌های فطرت گرامند پرس تی‌وی جست‌وجو می‌کنند، البته اگر بتوانند به این رسانه دسترسی یابند، شبکه‌های زیر انواع تحریم امریکاست، اما برای تحقق اهداف انسانی خود مبارزه می‌کنند. در چنین وضعیتی نیاز بیشتری وجود دارد تا پرس تی‌وی در تولید فیلم مستند اهتمام ورزد؛ موضوعاتی مانند نسل‌کشی در یمن که هفت‌سال است در محاصره و بمباران قرار دارد، لزوم ارسال کشتی غذا و دارو برای کودکان یمن، شیعیان تحت‌ستم در الاحساء و قطیف در شرق عربستان، وضعیت فقرا و بی‌خانمان‌ها در ایالات متحده، تلاش‌های ایران برای مقاومت مقابل تحریم‌های

وضعیت‌است که ساخت فیلم مستندبه مراتب هزینه بیشتری نسبت به سایر آثار رسانه‌ای دارد و البته تجهیزات و فرصت بیشتری هم می‌طلبد، اما با توجه به میزان تأثیر گذاری و ماندگاری اثر خوب، پرس تی‌وی بر فعالیت بیشتری در این زمینه تأکید دارد، البته انتظار می‌رود اگر با حمایت دولت در این زمینه شرایط لازم مهیا باشد.

اما جای خوشحالی است. موسیقی ما اگرچه دارای مشکلاتی است و بخشی از جامعه وارد این موسیقی نمی‌توانند بشوند، اما این برنامه شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

■ **آلبومی که در شرایط سختی تولید شد**

شهرام ناظری خواننده موسیقی ایرانی هم همان‌زمان ۲۰سالگی این هنرمند برمی‌گردد و آن صدای اختصاصی شهرام ناظری است «خنی‌اگر» در حقیقت با در نظر گرفتن موسیقی خراسان با همکاری مسعود خضری در هشت سال گذشته تولید شد. البته متأسفانه شرایط به گونه‌ای بود که کسی توجهی به این آلبوم نمی‌کرد، اما به واسطه یک مدیر فرهنگ‌دوست به نام غلامحسین افشاری مدیرعامل شرکت صوتی تصویری سروش موفق شدیم که این آلبوم دوباره منتشر شود.

وی افزود: ما در این کار نهایت تلاش خود را انجام دادیم که این آلبوم به نتیجه برسد

و امروز برای من جای شگفتی دارد با هر زحمتی که بود شاهد انتشار آلبومی هستیم

که در شرایط سختی آن را تولید کردیم. من اکنون در وضعیت خوبی قرار ندارم، ضمن اینکه آثار منتشرنشده زیادی در حوزه‌های مختلف دارم. تصور می‌کنم انتشار چنین آلبومی می‌تواند در برگزیده نور امید ی باشد که به آینده امیدوار باشیم.

ناظری تصریح کرد: متأسفانه تنها جایی که رغبت می‌کنم در آنجا حضور داشته باشم و قلب مرا آرام می‌کند، همین موزه موسیقی است و امروز باعث خوشحالی فراوانی است که می‌توانیم مراسم رونمایی آلبوم را در این مجموعه برگزار کنیم. این اثر مربوط به موسیقی شمال خراسان است که به همت مسعود خضری آماده و براساس موسیقی مقامی تهیه و تدارک دیده شده که استاد این رشته محمدرضا درویشی در این راه کمک قابل توجهی به من داشته‌است.

■ **غزل‌هایی که ناظری از بهار خوانده‌است**

چهارم‌تو بهار، دختر من محرم ملک‌الشعرا بهار هم در این برنامه ضمن قدردانی از برگزار کنندگان مراسم گفت: من با این سن و سالم آمده‌ام تا به مراسم غزلی‌ها، جلوه متفاوتی از روایت منظومه‌های شعرای ملی ایران، موضوع بزم آرای خسرو درآمد. دبیر ستاد بزرگداشت حکیم نظامی افزود: در ۱۶ اسفند، آثار و احوال حکیم نظامی از نگاه طراحان گرافیک و تصویرسازان معاصر ایران نیز در خانه فرهنگ و هنر گویا به نمایش گذاشته شد که تلویزیون اجرا کرد.

فرهنگی

موسیقی

علی نصیریان در آیین رونمایی از آلبوم «خنی‌اگر» با صدای شهرام ناظری عنوان کرد

نغمه‌های ناظری

دهه‌ها آرام بخش دل‌ها بوده‌است

مراسم رونمایی از آلبوم «خنی‌اگر» تازه‌ترین آثار تولید شده به خوانندگی شهرام ناظری شوالیه آواز ایران در موزه موسیقی ایران برگزار شد.

علی نصیریان، بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون در ابتدای برنامه که اجرای آن بر عهده محمدحسین توتوپیان بود، ضمن قرائت قطعه شعری عنوان کرد: صدا و نغمه‌های شهرام ناظری چندین دهه‌است که آرامبخش دل‌های مردم ایران است. صدای او در برگزیده نغمه‌های زیبایی است و مردم با صدای او زندگی کرده‌اند. محمدرضا شجریان که خدایش بیمارزد و شهرام ناظری غزل‌های حافظ و مولانا را با صدای خوششان برای مردم ایران معنا کردند، اینها کار کمی نبوده‌است

و اگر چه دستکم گرفته می‌شوند، اما این هنرمندان نماینده فرهنگ و هنر این کشور در دنیا هستند.

وی افزود: اینهایی که می‌گویم شعار نیست، اینها واقعیت‌هایی هستند که من به بخشی از آنها اشاره می‌کنم و بسیار خوشبختم که اسم شهرام ناظری را نام می‌برم. من برای اولین بار است که به موزه موسیقی آمده‌ام.

شجریان از جمله خوانندگانی بود که توجه زیادی به موسیقی اقوام ایران به ویژه منطقه خراسان داشت. در این کار چوب، استاد شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

اما جای خوشحالی است. موسیقی ما اگرچه دارای مشکلاتی است و بخشی از جامعه وارد این موسیقی نمی‌توانند بشوند، اما این برنامه شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

اما جای خوشحالی است. موسیقی ما اگرچه دارای مشکلاتی است و بخشی از جامعه وارد این موسیقی نمی‌توانند بشوند، اما این برنامه شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

اما جای خوشحالی است. موسیقی ما اگرچه دارای مشکلاتی است و بخشی از جامعه وارد این موسیقی نمی‌توانند بشوند، اما این برنامه شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

اما جای خوشحالی است. موسیقی ما اگرچه دارای مشکلاتی است و بخشی از جامعه وارد این موسیقی نمی‌توانند بشوند، اما این برنامه شهرام ناظری قبل از اینکه دستگاه شور را بشناسد، مقام‌های کردی را به درستی هرچه تمام‌تر اجرا می‌کرد. او مقام‌های کردی را به درست‌ترین شکل ممکن بلد است. مسیری که او در موسیقی دریف دستگاهی ایران طی و مدیریت‌ها هنر آفرینی می‌کنند و با هم‌ترازترین مضامفی که دارند، تلاش می‌کنند بهترین آثار را بدون آنکا به دولت‌ها و متکی به خلاقیت خود خلق کنند.

■ **امتیاز شنیدن یک آلبوم خراسانی از یک خواننده کرد**

مسعود خضری نوازنده دوتار خراسان و آهنگساز آلبوم «خنی‌اگر» هم در این مراسم گفت: موسیقی منطقه خراسان هنوز محجور واقع شده و روی آن کار چندانی صورت نگرفته‌است. بنابراین از مدت‌ها پیش به سراغ استاد ناظری رفتیم تا موسیقی منطقه خراسان با محوریت ساز دوتار به واسطه کاراکتر صدای جنوب ناظری و ویژگی‌های موسیقی خراسان اگر چه از حوزه موسیقی منطقه خراسان نبود، اما زحمات بسیار زیادی کشید که جا دارد از او به واسطه این همکاری درونی و بی‌زهای داشته باشیم. این هنرمند نوازنده دو تار پس از پایان صحبت‌های خود به اجرای یک قطعه موسیقایی از موسیقی مقامی منطقه خراسان پرداخت.

بعد از اجرای این بخش از برنامه، در حضور مدیرعامل خانه موسیقی، مدیر دفتر موسیقی و سرود و شعر سازمان صدا سمیا، مدیرعامل شرکت صوتی تصویری سروش و داود گنجی‌ها از آلبوم «خنی‌اگر» به صورت رسمی رونمایی شد. حمیدرضا نوربخش، داود گنجی‌ها، علیرضا قزوه، داریوش پیرنیاکان، قاطمه معتمدآریا، شاهرخ توسر کانی، قاسم رفعتی، حمیدرضا عاقلی، محمدرضا درویشی و علیرضا میرعلی‌نقی، از جمله هنرمندانی بودند که در این برنامه حضور داشتند.